Utgåva nummer: 0.25
Giltigt fr.o.m. 2027-01-01
Uppföljningsdatum: 2030-12-31

Reglemente

Fastställt av: Regionfullmäktige

Handläggare: Peter Sjöstedt

Organisation gäller inom: Region Västerbotten

Reglemente för Patientnämnden 2027-2030

Beslut och giltighetstid

Beslutat av regionfullmäktige 2026-11-23—24, XX, §

Diarienummer: RS xxx-2026

Förändringar från föregående utgåva

Reglementet har genomgått en översyn där avsnitten setts över förvaltningsövergripande och förtydligats/förändrats där behov har funnits.

Omfattning

Reglementet omfattar Patientnämnden.

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska fullmäktige anta reglementen inom nämndernas verksamhet och arbetsformer. Inför varje mandatperiod görs en översyn av alla regionens reglementen och nya antas. Reglementet beskriver de ansvarsområden och uppdrag som fullmäktige tilldelat nämnden. Utgångspunkt inför översynen har varit det tidigare gällande reglementet.

Syfte

Nämndens reglemente är ett styrdokument fastställt av regionfullmäktige som definierar nämndens ansvarsområde, uppgifter, befogenheter och verksamhetsmål. Reglementet utgör en förlängning av kommunallagen för att organisera verksamheten.

Lagar och andra krav

Nämnden ska bedriva verksamheten i enlighet med de bestämmelser som gäller för verksamheten enligt lag eller annan författning. Den ska följa det regionfullmäktige – i detta reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

~~Nämnden ansvarar för att dess verksamhet överensstämmer och samordnas med fastställda övergripande strategier, riktlinjer och beslut.~~ **(Föreslås ska utgå, se avsnitt 1.4)**

Ett ärende som omfattas av bestämmelser av principiell beskaffenhet eller annars större vikt för regionen ska beslutas av fullmäktige.

Innehållsförteckning

Reglemente 1

Reglemente för Patientnämnden 2027-2030 1

Beslut och giltighetstid 1

Förändringar från föregående utgåva 1

Omfattning 1

Bakgrund 1

Syfte 1

Lagar och andra krav 1

Innehållsförteckning 3

Reglemente 4

1. Verksamhetsområde och uppdrag 4

1.1 Stödpersonsverksamhet 5
1.2 Övrig förvaltning 5
1.3 Samverkan och information 5
1.4 Organisation inom verksamhetsområdet **(nytt avsnitt i likhet med övriga nämnder)** 5
1.5 Personalansvar 5
1.6 Behandling av personaluppgifter 6
1.7 Ekonomi, budget och nämndplan **(nytt avsnitt)** 6
1.8 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige 6
1.9 Information och samråd 6

2 Arbetsformer 7

2.1 Sammansättning 7
2.2 Ordförande 7
2.3 Presidium 7
2.4 Ersättare för ordförande och vice ordförande 7
2.5 Tidpunkt för sammanträden 8
2.6 Kallelse 8
2.7 Offentliga sammanträden 8
2.8 Sammanträde på distans 9
2.9 Närvarorätt 9
2.10 Förhinder 9
2.11 Ersättares tjänstgöring 9

2.12 Jäv, avbruten tjänstgöring 10
2.13 Yrkanden ~~Yttrande~~ 10
2.14 Initiativrätt 10
2.15 Deltagande i beslut 10
2.16 Reservation 11
2.17 Justering av protokoll 11
2.18 Kungörelse 11
2.19 Delgivningsmottagare 11
2.20 Undertecknande av handlingar 11
2.21 Utskott 11
Utarbetat av 13
Historik 13
Dokumentinformation 13
Information i sidhuvud 13
Information i grå ruta på första sidan 13
Information i sidfot 13
Kontrollerade kopior 13

Reglemente

1. Verksamhetsområde och uppdrag

Patientnämnden har i enlighet med lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården till uppgift att stödja och hjälpa patienter och närstående inom

- Hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
- Hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen som bedrivs av kommuner eller enligt avtal med kommuner och den allmänna omvårdnad enligt socialtjänstlagen (2001:453) som ges i samband med sådan hälso- och sjukvård
- Tandvård enligt tandvårdslagen (1985:125) som bedrivs eller helt eller delvis finansieras av landsting.

Nämnden kan efter överenskommelse med länets kommuner svara för dess patientnämnds-

verksamhet.

Nämnden ska på lämpligt sätt hjälpa patienter att föra fram klagomål till vårdgivare som bedriver sådan verksamhet och att få klagomål besvarade av vårdgivare.

Nämnden ska också främja relationen mellan patient och vårdpersonal samt informera allmänhet, hälso- och sjukvårdspersonal och andra berörda om sin verksamhet.

1.1 Stödpersonsverksamhet

Patientnämnden ansvarar för att rekrytera, utbilda och utse stödpersoner till patienter som vårdas enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård samt tvångsvård enligt smittskyddslagen (2004:168).

1.2 Övrig förvaltning

Patientnämnden ska samverka med Inspektionen för vård och omsorg (IVO) genom att uppmärksamma förhållanden av relevans för myndighetens insyn.

Nämnden ska senast den sista februari varje år till IVO och Socialstyrelsen lämna en redogörelse över patientnämndsverksamheten samt föregående års analys av klagomål och synpunkter.

1.3 Samverkan och information

Patientnämnden ska samverka med andra patientnämnder och i övriga frågor kopplade till nämndens uppdrag.

Nämnden ska rapportera, iakttagelser och avvikelser av betydelse för patienter, till vårdgivare och vårdenheter.

Nämnden ska informera allmänheten, hälso- och sjukvårdspersonalen och andra berörda om sin verksamhet.

1.4 Organisation inom verksamhetsområdet ***(nytt avsnitt i likhet med övriga nämnder)***

Nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av regionfullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Nämndens förvaltningschef är ytterst ansvarig inför nämnden.

1.5 Personalansvar

Patientnämnden är anställningsmyndighet för personal vid sin förvaltning och har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde.

Nämndens förvaltning ska ledas av en förvaltningschef. Förvaltningschefen ska rekryteras av regiondirektören i nära samråd med nämnden.

1.6 Behandling av personaluppgifter

Patientnämnden är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av person-uppgifter som sker i nämndens verksamhet. Nämnden är också personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som är gemensamma för hela regionen, enligt vad som angivits i nämndens registerförteckning enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen. **(Ny mening)** Nämnden ska för detta ändamål utse ett dataskyddsombud.

1.7 Ekonomi, budget och nämndplan ***(nytt avsnitt)***

Nämnden ansvarar för att det varje år upprättas en nämndplan och verksamhetsbudget, utifrån fullmäktiges fastställda budgetram. Nämnden kan löpande göra omdisponeringar.

Nämnden ska årligen till regionstyrelsen lämna inspel till regionplan och investeringsplan, i enlighet med regionens budget- och planeringsprocess.

Nämnden ska säkerställa en ändamålsenlig uppföljning av att avtalen inom nämndens ansvarsområde följts.

1.8 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

Patientnämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Nämnden ska två gånger per år redovisa till regionfullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till nämnden i reglemente eller genom finansbemyndigande.

Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts.

~~Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställts av regionfullmäktige~~.(föreslås utgå då det ej finns några sådana som fastställts av fullmäktige) Redovisningen lämnas till regionstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Nämnden ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts dem enligt speciallag.

1.9 Information och samråd

Patientnämnden ska i möjligaste mån tillhandahålla behövlig information och underlag till regionstyrelsen, övriga nämnder och regionråd respektive oppositionsregionråd. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnden ska samråda när dess verksamhet och ärenden berör regionstyrelsen eller annan nämnds verksamhet.

Nämnden har rätt att, från regionens organ och tjänstemän, begära de uppgifter och få det biträde som nämnden i övrigt behöver.

2 Arbetsformer

2.1 Sammansättning

Patientnämndens har sju ledamöter och fem ersättare.

Regionfullmäktige utser ordförande och vice ordförande.

2.2 Ordförande

Det åligger ordförande att:

- leda nämndens arbete och sammanträden
- kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente
- kalla ersättare
- inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i nämnden vid behov är beredda att utan att själv styra eller på annat sätt påverka beredningsprocessens gång
- se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i nämnden
- bevaka att nämndens beslut verkställs.

Härutöver åligger det nämndens ordförande att

- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för regionkommunens utveckling och ekonomiska intressen inom nämndens ansvarsområde samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ på politisk nivå i dessa frågor
- främja samverkan mellan nämnden och regionstyrelsen, regionkommunens övriga nämnder och regionfullmäktige samt
- delta och representera nämnden inom mellankommunal samverkan när behov finns, samt **(ny mening)**
- representera nämnden vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte nämnden beslutat annat.

2.3 Presidium

Patientnämndens presidium ska bestå av ordförande och vice ordförande.

Vice ordförande ska biträda ordförande i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordförande anser att det behövs.

2.4 Ersättare för ordförande och vice ordförande

Om varken ordförande eller vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandes uppgifter av den som varit ledamot i nämnden längst. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller en ordförande eller vice ordförande inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförande eller vice ordförandes uppgifter.

2.5 Tidpunkt för sammanträden

Patientnämnden sammanträder på dag och tid som nämnden beslutar i sin årsplanering.

Sammanträden ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordförande anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordförande och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på extra sammanträdet.

Ordförande ska, om möjligt, samråda med vice ordförande om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordförande ställa in ett sammanträde eller ändra da-gen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförande.

Om ordförande beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordförande se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

2.6 Kallelse

Patientnämndens ordförande ansvarar för att kallelsen utfärdas till sammanträdena. När varken ordförande eller vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska skickas till varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet, minst en vecka före sammanträdesdagen. ~~senast 7 dagar före sammanträdesdagen~~. Kallelse ska ske digitalt ~~elektroniskt~~ om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelse. I undantagsfall får kallelse ske inom annan tid och/eller på annat sätt. ~~I undantagsfall får kallelse ske på annat vis.~~

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordförande bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas till kallelsen. ~~Ordförande ska i kallelsen ange om utlämnande av handling skett~~ **(meningen tas bort).**

2.7 Offentliga sammanträden

Patientnämnden får besluta om offentliga sammanträden. Offentliga sammanträden får inte hållas i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

2.8 Sammanträde på distans

Ledamöter och ersättare får delta på nämndens sammanträden på distans om ordföranden medger det. En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid nämndens sammanträde. Deltagande ska i sådana fall ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att ordföranden kan säkerställa vem som deltar i sammanträdet och att den som deltar i sammanträdet kan följa sammanträdet och delta i behandlingen av ärendena. **Ny formulering utifrån ändring i KL!**
Nämnden får därutöver bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

~~Patientnämndens ledamöter och ersättare får delta på nämndens sammanträde på distans om regionfullmäktige medger det. Deltagande på distans ska följa den av fullmäktige fastställda riktlinjen.~~

2.9 Närvarorätt

Regionråd och regionstyrelsens ordförande har rätt att närvara vid nämndens samman-träden och delta i överläggningarna. Nämnd får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge ledamot av styrelsen denna rätt. Den förtroendevalde har i den utsträckning nämnden beslutar rätt att få sin mening antecknad till protokollet.

Härutöver får nämnden medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i nämnden att närvara vid sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Även anställd i regionkommunen och särskilt sakkunnig kan medges denna rätt. Om nämnden beslutar det, får den som kallats delta i överläggningarna.

Nämnden får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträde.

2.10 Förhinder

Om en ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av sammanträde, ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare eller någon annan anställd vid nämndens förvaltning. Förvaltningen ska underrätta den ersättare som står på tur om att denne ska tjänstgöra (se inkallelseordning).

2.11 Ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. Ersättare kallas in enligt inkallelseordningen om den som står på tur redan tjänstgör kallas nästa.

En ledamot som inställer sig under pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare trätt i ledamotens ställe.

Ersättare ska, om dessa inte väljs proportionellt, tjänstgöra enligt den ordning som regionfullmäktige bestämt. Om ingen ordning är bestämd kallas ersättare i den ordning de tagits upp i

regionfullmäktiges protokoll från valet.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningar och få sin mening antecknad till protokollet.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har alltid företräde oberoende av turordningen. Om det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna påverkats genom ersättarens tjänstgöring får dock en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i turordningen.

2.12 Jäv, avbruten tjänstgöring

En ledamot eller ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

Ledamot som en gång avbrutit tjänstgöringen under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får därefter under samma dag inte tjänstgöra vid sammanträdet.(enligt KL) ~~Ledamot som en gång avbrutit tjänstgöringen under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra endast om ersättarens inträde har påverkat det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna~~.

2.13 Yrkanden ~~Yttrande~~

När nämnden förklarat överläggningen i ett ärende avslutat går ordförande igenom de yrkanden som framställts under överläggningen och kontrollerar att dessa uppfattats korrekt. Ordförande befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggs till, om inte nämnden enhälligt beslutar att medge det.

Om ordförande anser att det behövs ska den ledamot som har framställt detta yrkande framställa det i skrift.

2.14 Initiativrätt

Ledamot och tjänstgörande ersättare har rätt att väcka ett ärende i nämnden enligt 4 kap. 20 § KL. Hanteringen ska följa nämndens fastställda riktlinje för initiativärenden.

2.15 Deltagande i beslut

En ledamot som, då det är möjligt, avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden innan beslut fattas. Ordföranden är dock alltid skyldig att rösta, när det behövs för att ärendet ska kunna avgöras. **(Ny mening!)**

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om nämnden fattar det med acklamation.

2.16 Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som fastställts för justering av protokollet. Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

2.17 Justering av protokoll

Patientnämndens protokoll justeras av ordförande och på mötet utsedd ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vi sammanträdet och justeras av ordförande och på mötet utsedd ledamot, justerare.

2.18 Kungörelse

Patientnämnden ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

2.19 Delgivningsmottagare

Delgivning med nämnden sker med ordförande, ~~regiondirektör~~ förvaltningschef eller annan anställd som nämnden beslutar.

2.20 Undertecknande av handlingar

Skrivelser, avtal och andra handlingar från nämnden ska på nämndens vägnar undertecknas av ordförande och kontrasigneras av förvaltningschef. Vid förfall för ordförande inträder vice ordförande och vid förfall av denne inträder den ledamot som ~~styrelsen~~ nämnden utser.

Nämnden får även uppdra åt förtroendevald eller tjänsteperson att, enligt av nämnden lämnade direktiv, underteckna handlingar på nämndens vägnar.

Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprätts med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall, kontrasigneras av den som utses därtill.

2.21 Utskott

Inom nämnden kan det finnas ett arbetsutskott.

Nämnden väljer, för den tid nämnden beslutar, bland utskottets ledamöter en ordförande och en vice ordförande.

Om ordföranden i utskottet på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag för längre tid får nämnden utse en annan ledamot i utskottet att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

Ersättare ska närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den av nämnden bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller en ersättare i utskottet, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

Utarbetat av

Peter Sjöstedt, förvaltningschef

Historik

Ersätter nämndens reglemente för föregående mandatperiod, dnr RS 1662-2022.

Dokumentinformation

Här anges information om vad som finns i grå ruta, sidhuvud, sidfot och om information angetts om kontrollerade kopior. Det anges här för att kunna läsas av hjälpmedel för synnedsatta.

Denna information får inte tas bort!

Information i sidhuvud

Bild på region Västerbottens logga.
Versionsnummer: 0.25
Giltigt från och med: 2027-01-01
Uppföljningsdatum: 2030-12-31

Information i grå ruta på första sidan

Dokumenttyp: Reglemente
Fastställt av: Regionfullmäktige
Handläggare: Peter Sjöstedt

Organisation gäller inom: Region Västerbotten

Information i sidfot

Dokumentnummer: 102583

Kontrollerade kopior